

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 80.787 van 9 juni 1999

A. 84.545/XIII-1165

In zake : **BASTIEN** Marguerite,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Serge BOSQUET, advocaat,
Lentestraat 45
1050 Brussel,

tegen :

de "**Radio-Télévision belge de la
Communauté française**", afgekort
als "**R.T.B.F.**",

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Eric LEMMENS, advocaat,
rue du Parc 79
4020 Luik.

**DE WND. VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de op 6 juni 1999 door
Marguerite BASTIEN ingestelde vordering tot schorsing op
straffe van een dwangsom, met toepassing van de
procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid, van de
tenuitvoerlegging van de door haar als volgt omschreven
handelingen :

- "1° weigering om verzoekster zendtijd op de radio toe te
kennen, haar ter kennis gebracht op 1 juni 1999;
- 2° "reglement voor de kiescampagne met het oog op de
federale, gewestelijke en Europese verkiezingen van
13 juni 1999", op 7 mei 1999 door de verwerende
partij aan verzoekster ter kennis gebracht via een
fax;

- 3° "reglement betreffende de toewijzing van de zendtijd in het kader van de verkiezingen op de radio, aan de partijen die niet tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, of die daarin geen enkele vertegenwoordiger hebben", op 7 mei 1999 aan verzoekster ter kennis gebracht via een fax;
- 4° het door de verwerende partij gemaakte onderscheid tussen de politieke partijen die tegelijkertijd in de Kamer, in de Senaat, in het Europese Parlement en in de Franse Gemeenschapsraad vertegenwoordigd zijn, en de overige politieke groeperingen, ongeacht of ze al dan niet in een of meer assemblees vertegenwoordigd zijn;
- 5° impliciete weigering om rekening te houden met de representativiteit voortvloeiend uit de definitieve aanvaarding van de kandidatenlijsten voor de Europese en andere verkiezingen (Senaat, Kamer van volksvertegenwoordigers en Gewesten) van 13 juni 1999";

Gelet op de beschikking van 7 juni 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij deze worden opgeroepen om te verschijnen op 8 juni 1999 om 9.30 uur;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. S. BOUQUET, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van Mr. E. LEMMENS, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer THIBAUT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de vordering tot schorsing :

Op 15 februari 1999 heeft de raad van bestuur van de "Radio-Télévision belge de la Communauté française" (R.T.B.F.) het "Reglement voor de kiescampagne met het oog op de federale, gewestelijke en Europese verkiezingen van 13 juni 1999" aangenomen. In dat reglement staat onder meer het volgende :

" Ter wille van de duidelijkheid van de debatten en om een versnippering van die debatten te voorkomen, en aangezien de gewestelijke en federale lijsten pas op 17 en 22 mei officieel worden afgesloten, stelt de R.T.B.F. de debatten die zij, zowel op de radio als op TV zal organiseren voor de verkiezingen van 13 juni 1999, open voor de kandidaten van de Franstalige partijen van België die tegelijkertijd in de Kamer, in de Senaat, in het Parlement van de Franse Gemeenschap en in het Europese Parlement vertegenwoordigd zijn. Bovendien stelt de R.T.B.F. de radiozendtijd in het kader van de verkiezingen ter beschikking van de Franstalige partijen of groeperingen die niet in alle vergaderingen vertegenwoordigd zijn of daarin geen enkele vertegenwoordiger hebben op de data van de officiële afsluiting van de lijsten.

(...)

Met het oog op de verkiezingen van de federale Kamers, de Brusselse en de Waalse Gewestraad en het Europese Parlement, mogen de politieke partijen van de Franse taalgroep die tegelijkertijd in de Kamer, in de Senaat, in het Parlement van de Franse Gemeenschap en in het Europese Parlement vertegenwoordigd zijn, gebruik maken van de zendtijd die, zowel op de radio als op TV, in het kader van de verkiezingen ter beschikking wordt gesteld, volgens de nadere regels zoals bepaald in dit hoofdstuk.

Overeenkomstig de nadere regels die zijn vastgelegd in het als bijlage opgenomen reglement, zal de R.T.B.F. aan de Franstalige partijen of groeperingen die niet tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, of daarin geen enkele vertegenwoordiger hebben, en die op de datum waarop de lijsten definitief worden vastgesteld, in een minimaantal kiesarrondissementen lijsten

indienen voor de verkiezing van één of meer van de vijf parlementen op 13 juni 1999, zendtijd voor één of twee verkiezingsspots toekennen op het eerste radionet, na de nieuwsberichten van 19.00 uur, voor zover die partijen en groeperingen, overeenkomstig artikel 3, § 1, van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, de beginselen en de regels van de democratie aanvaarden en zich ernaar gedragen".

Op 15 februari 1999 heeft de R.T.B.F. het reglement voor de kiescampagne bekendgemaakt, en het dagblad "La Libre Belgique" heeft daaraan een artikel gewijd in zijn editie van 23 februari 1999 onder de titel "De R.T.B.F. heeft haar reglement voor de kiescampagne vastgesteld".

Op 11 april 1999 heeft verzoekster, medestichtster en voorzitter van de partij "Front Nouveau de Belgique", aan de R.T.B.F. het volgende geschreven :

" Ik wens gebruik te maken van de zendtijd van uw openbare omroep die op radio en televisie verleend wordt aan de kandidaten en aan de politieke groeperingen. Het blijkt te gaan om verkiezingsspots en debatten op televisie, alsook om verkiezingsspots op de radio.

Zou u me willen meedelen hoeveel zendtijd mij en mijn partij is toegekend, en hoe die zendtijd kan worden ingevuld ?

(...)

Wilt u me eveneens een kopie sturen van het reglement dat is aangenomen voor de verkiezingsperiode ? Zo niet, zou ik u dank weten indien u me zou meedelen op welke wettelijke of verordeningsbepaling u zich in dat verband baseert.

Mag ik u vragen mij, gelet op de spoed, snel te antwoorden ?

Voor de goede orde maan ik u echter aan om binnen 8 dagen op deze brief te antwoorden, dit wil zeggen vóór dinsdag 20 april 1999".

Op 15 april 1999 heeft de R.T.B.F. het volgende geantwoord aan verzoekster :

" De raad van bestuur van de R.T.B.F. heeft op zijn vergadering van 15 februari ll. de nadere regels vastgelegd betreffende de toegang tot de uitzendingen en de verkiezingsspot op de R.T.B.F. van de partijen die tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn. Die regeling belangt u derhalve niet aan.

Tijdens diezelfde vergadering heeft de raad van bestuur eveneens beslist over het principe van toegang van de overige democratische partijen tot verkiezingsspot op de radio, volgens regels die nog nader moeten worden uitgewerkt, onverminderd artikel 7, § 1, van het decreet van 14 juli 1997 houdende het statuut van de R.T.B.F.

De nadere regels zullen wellicht vastgelegd worden op de vergadering van de raad van bestuur van 26 april ek.

Zodra die aanvullende regels zijn aangenomen, kan u daar kennis van nemen zoals het u het best past".

De raad van bestuur van de R.T.B.F. heeft op maandag 26 april 1999 het reglement aangenomen "betreffende de toewijzing van de zendtijd in het kader van de verkiezingen op de radio, aan de partijen die niet tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, of die daarin geen enkele vertegenwoordiger hebben". Kort na de vergadering van 26 april 1999 heeft de raad van bestuur een persbericht verstuurd via het agentschap BELGA, waarin hij heeft meegedeeld dat zulk een reglement was opgesteld en hoe het reglement verkregen kon worden.

Op 5 mei 1999 schrijft verzoekster het volgende aan de administrateur-generaal van de R.T.B.F. :

" Eerlang bezorgen we u een opname op cassette met daarop een verkiezingsspot van twee minuten, bestemd voor de televisie.

Mag ik u vragen me, gelet op de spoed, per omgaande te bezorgen :

1° de beslissing d.d. 15 februari ll. van de raad van bestuur waarbij de nadere regels zijn vastgelegd betreffende de toegang tot de R.T.B.F. van de partijen die tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, een regeling die uit de aard der zaak, alleen al a contrario, alle partijen aanbelangt die aan de verkiezingen deelnemen;

2° de beslissing van de raad van bestuur, blijkbaar van 4 mei ll., waarbij de toegang van de overige partijen tot uw televisie- en radio-omroepen wordt geregeld.

Voor zover zulks nodig is, maan ik u, gelet op de spoed, bij aangetekende brief aan om (...).

Bij deze verzoek ik u tevens om toegang tot uw zenders voor verkiezingsspots, een verzoek waarop uw beslissing van 4 mei klaarblijkelijk betrekking heeft".

De administrateur-generaal van de R.T.B.F. heeft daarop op 7 mei 1999 per fax en per aangetekende brief het volgende geantwoord :

" Aansluitend op uw verzoek zend ik u bij dezen een kopie :

1. van het gecoördineerde reglement dat de raad van bestuur van de R.T.B.F. heeft aangenomen voor de verkiezingscampagne met het oog op de federale, gewestelijke en Europese verkiezingen van 13 juni 1999;
2. het door de raad van bestuur van de R.T.B.F. aangenomen reglement betreffende de toewijzing van de zendtijd in het kader van de verkiezingen op de radio, aan de partijen die niet tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, of die daarin geen enkele vertegenwoordiger hebben".

Op 19 mei 1999 laakt verzoekster in een brief aan de administrateur-generaal van de R.T.B.F. de haar op 7 mei toegezonden reglementen.

Op 27 mei 1999 bevestigt verzoekster schriftelijk aan de administrateur-generaal van de R.T.B.F. haar verzoek om zendtijd in het kader van de verkiezingen op de radio.

Bij brief van 31 mei 1999 heeft de administrateur-generaal haar onder meer het volgende geantwoord :

" Hierbij deel ik u mede dat uw verzoek om zendtijd op de R.T.B.F.-radio in het kader van de verkiezingen niet kan worden ingewilligd, zulks om redenen die zowel de vorm als de grond van de zaak betreffen.

Wat de vorm betreft, stel ik vast dat uw verzoek niet vergezeld gaat van de volledige statuten van uw vzw "Front Nouveau de Belgique", zoals het reglement van de raad van bestuur van 26 april 1999, u toegezonden bij brief van 7 mei 1999, nochtans voorschrijft, waardoor derhalve niet kan worden nagegaan of uw vereniging, uit het oogpunt van de statuten, formeel in overeenstemming is met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Bovendien weigert u ons de lijst met de leiders van uw partij te bezorgen, daarbij aanvoerend dat u zich in een democratie daarover niet hoeft te verantwoorden. Een zodanig verzoek, waarvan eveneens gewag wordt gemaakt in het voornoemde reglement, lijkt me nochtans niet buitensporig, temeer daar het gemotiveerd wordt door het redelijke en rechtmatige streven van de openbare dienst van radio en televisie om zich ervan te vergewissen dat zich onder de leiders van de partijen waaraan deze zendtijd verleent, geen personen bevinden die zijn veroordeeld wegens racistische, xenofobe of revisionistische feiten of uitlatingen.

Hoe dan ook blijkt, benevens het feit dat die vormvereisten niet zijn in acht genomen, op grond van verscheidene eensluidende aanwijzingen zowel uit uw vlugschriften als uit uw verkiezingsprogramma dat uw partij, ofschoon ze zulks uitdrukkelijk ontkent,

kennelijk de rechten en vrijheden gewaarborgd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en door de aanvullende protocollen bij dat Verdrag die in België van kracht zijn, vijandig gezind is.

Uw programma zet, inzonderheid in de punten 2, 13, 14, 15, 18, 25, 37, 38, 111, 113, 115, 130, 134, 135 en 309, aan tot discriminatie, haat, geweld, belediging van andermans overtuigingen, in het bijzonder ten aanzien van niet-Europese vreemdelingen, op basis van hun ras, kleur, voorouders of nationale en etnische oorsprong.

Uit de voornoemde lijst met programmapunten van het F.N.B. kan worden vastgesteld dat het F.N.B. feitelijk beschouwt dat discriminatie van vreemdelingen om de enkele reden dat ze vreemdeling zijn, gewettigd is.

Ieder verschil in behandeling stemt echter overeen met een ongeoorloofde discriminatie indien het uitsluitend gebaseerd is op onrechtmatige of soortgelijke gronden. Zo verbiedt artikel 14 EVRM ieder onderscheid op het gebied van het genot van de rechten en vrijheden, op welke grond ook, zoals ras, nationale afkomst, geboorte, enz., tenzij dat onderscheid objectief en redelijkerwijs wordt gewettigd, in het licht van een rechtmatig doel en mits er een redelijk proportionaliteitsverband bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel. In dat verband is geoordeeld dat alleen zeer gefundeerde overwegingen het Hof ertoe kunnen doen besluiten dat een verschil in behandeling dat uitsluitend op het nationaliteitsgegeven gebaseerd is, in overeenstemming is met het Verdrag (Europees Hof voor de Rechten van de Mens, 16 september 1996, Gayguzuz tegen Oostenrijk). Indien een verschil in behandeling dat uitsluitend op het nationaliteitsgegeven gebaseerd is, alleen op basis van zeer gefundeerde overwegingen bestaanbaar is met het Verdrag, blijkt a fortiori dat de gezamenlijke gelding van maatregelen gebaseerd op het nationaliteitsgegeven op zich niet in overeenstemming is met EVRM.

Andere punten in uw programma, zoals inzonderheid de punten 5, 31 en 95, doen eveneens problemen rijzen uit het oogpunt van EVRM.

Het blijkt eveneens dat een reeks vlugschriften (waaronder 'Vote des immigrés', 'Islam danger?', 'Immigration extra-européenne : on se moque de nous' en 'Rixensart - Sémira ADAMOU') en verkiezingsdocumenten op de weblocatie (waaronder de documenten overgenomen in 'Le Bastion' nr. 34), waarop karikaturen te zien zijn, alsmede foto's en teksten

waarbij uw naam als verantwoordelijke uitgever is opgegeven, eveneens aanwijzingen vormen van aansporing tot discriminatie. De karikaturen, foto's en teksten in die vlugschriften zetten elk afzonderlijk, en in toenemende mate nog in onderling verband, ertoe aan een bepaald gedeelte van de bevolking te stigmatiseren, onder meer door van een aantal zaken een amalgaam te maken of door allerlei halve waarheden te verkondigen, ten einde dit gedeelte van de bevolking als een belangrijk criminogeen milieu af te schilderen dat zich hoofdzakelijk toespitst op het aanspreken van alle voordelen die ze tijdens hun verblijf in ons land kunnen genieten. Dit soort uitlatingen is onlangs nog bestraft door de correctionele rechtbank te Luik (Corr. Luik, 21 december 1998, J.L.M.B., 1998, blz. 78).

Op grond van die onderscheiden gegevens kan worden beschouwd dat het politieke en verkiezingsprogramma en de ideeën gehuldigd door het 'Front Nouveau de Belgique' niet verenigbaar zijn met artikel 14 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, met het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, gedaan te New York op 16 maart 1966, en met de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme en xenofobie ingegeven daden".

Deze passage in de brief van 31 mei 1999 bevat de eerste bestreden beslissing;

Overwegende ambtshalve dat de bestreden handelingen vermeld onder de nummers 2°, 3°, 4° en 5° van de vordering tot schorsing dezelfde zijn als die waartegen de vordering tot schorsing gericht is die op 4 juni 1999 door verzoekster is ingesteld (A.84.525/XIII-1164); dat het gezag van gewijsde dat kleeft aan arrest nr. 80.785, dat heden omtrent die vordering is uitgesproken, eraan in de weg staat dat de Raad van State opnieuw kennis kan nemen van dezelfde vordering met dezelfde partijen; dat het beroep niet-ontvankelijk is wat de onderwerpen omschreven in de punten 2° tot 5° betreft;

Overwegende dat verzoekster een eerste middel ontleent aan schending van het beginsel dat alle

Belgen gelijk zijn voor de wet, doordat het feit dat uitsluitend aan de kandidaten van de partijen die in alle wetgevende assemblees vertegenwoordigd zijn, tijdens de verkiezingscampagne toegang tot de radio wordt verleend, een discriminatie vormt die des te minder aanvaardbaar is daar aldus de gevestigde politieke partijen worden bevoordeeld, inzonderheid die welke thans vertegenwoordigd zijn in de raad van bestuur van de R.T.B.F., en doordat zulks in de praktijk voor nieuwe politieke partijen een hindernis vormt om zich een plaats te veroveren op de politieke scène, terwijl de partijen die niet vertegenwoordigd zijn in de raad van bestuur van de R.T.B.F. hoe dan ook geen zendtijd en geen toegang krijgen tot debatten op televisie, terwijl een zodanig verschil in behandeling in strijd is met de beginselen van gelijkheid, van vrije meningsuiting omtrent de keuze van de wetgevende macht en van het recht om deel te nemen aan verkiezingen, terwijl het verschil in behandeling niet verantwoord is of zelfs niet redelijkerwijs gemotiveerd wordt, en evenmin rekening houdt met het doel en de gevolgen van de maatregel of met de aard van de aan de orde zijnde beginselen, en terwijl er geen redelijk proportionaliteitsverband bestaat tussen de zendtijd toegekend aan de partijen vertegenwoordigd in de raad van bestuur van de R.T.B.F. en aan die welke niet zijn vertegenwoordigd in de raad van bestuur, en terwijl de wetgeving op het beperken van de verkiezingsuitgaven, die trouwens door dezelfde gedachtengang is ingegeven, niet toelaat dat het verbod om deel te nemen aan uitzendingen in het kader van de verkiezingen omzeild wordt door het afkopen van zendtijd voor reclamespots bij de R.T.B.F., inzonderheid vanwege hun kostprijs;

Overwegende dat de bestreden handeling niet gebaseerd is op de omstandigheid dat verzoeksters partij niet is vertegenwoordigd in "alle wetgevende

assemblees"; dat het middel aan de bestreden handeling een motief toeschrijft dat er niet in voorkomt; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoekster een tweede middel ontleent aan schending van de fundamentele rechten en vrijheden van mening en meningsuiting, inzonderheid van de artikelen 11, 19 en 25 van de Grondwet, doordat de R.T.B.F. discriminerend handelt op basis van politieke opvattingen in zoverre ze de toegang tot de radio weigert op basis van een politiek programma, op basis van vermeende of in een andere context geuite opvattingen, terwijl voorts voldaan is aan alle objectieve criteria van representativiteit die de R.T.B.F. stelt om in aanmerking te kunnen komen voor zendtijd op de radio; dat ze betoogt dat het in dezen gaat om discriminatie gericht tegen een ideologische minderheid, om censuur, om het verbod van meningsuiting en om een belemmering van de vrijheid om in degelijke omstandigheden op te komen bij verkiezingen; dat ze oordeelt dat een zodanige schending van de fundamentele rechten en vrijheden des te minder aanvaardbaar is daar enerzijds de cassette met de voorgestelde spot ter beschikking van de R.T.B.F. is gesteld opdat deze zich ervan kon vergewissen dat die spot in geen enkel opzicht strijdig was met de bestaande wetgeving, en anderzijds de R.T.B.F. iedere verantwoordelijkheid omtrent de inhoud van de spots afwijst; dat ze aanvoert dat op basis van artikel 6, § 1, van het statuut van de R.T.B.F. kan worden aangenomen dat deze het recht heeft om te weigeren dat een spot wordt uitgezonden op de grond dat die kennelijk in strijd is met de wet, quod non, maar dat ze in geen geval kan weigeren een spot uit te zenden op de enkele grond van de vermeende opvattingen van de maker van de spot, terwijl deze voorts alle, door de R.T.B.F. zelf vastgelegde objectieve voorwaarden vervult - die bovendien door

verzoekster worden betwist - en de voorgestelde spot geenszins in strijd is met de wet; dat ze eraan toevoegt dat die weigering des te minder aanvaardbaar is daar de administrateur-generaal van de R.T.B.F. reeds op 24 november 1998 beweerd heeft dat verzoekster anti-democratische ideeën uitte, ofschoon hij erkend heeft het programma van het F.N.B. niet te kennen;

Overwegende dat artikel 7, § 1, van het decreet van 14 juli 1997 houdende het statuut van de "Radio-Télévision belge de la Communauté française" als volgt luidt :

" Het bedrijf mag geen programma produceren of uitzenden dat tegenstrijdig is met de wetten of het algemeen belang, dat de menselijke waardigheid aantast, en inzonderheid dat aanspoort tot discriminatie, haat of geweld, in het bijzonder op grond van ras, geslacht of nationaliteit, of dat ertoe aanzet de genocide gepleegd door het Duitse nationaal-socialistische regime gedurende de tweede wereldoorlog of elke andere vorm van genocide te ontkennen, onderschatten, rechtvaardigen of goed te keuren";

Overwegende dat artikel 3 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, voorschrijft dat de verwerende partij de gebruikers en alle ideologische en filosofische strekkingen moet betrekken bij het cultuurbeleid - waarvan de radio-omroep deel uitmaakt, behalve wat het uitzenden van mededelingen van de federale regering betreft, een aangelegenheid die niets van doen heeft met deze zaak -, "op voorwaarde dat zij de principes en de regels van de democratie aanvaarden en naleven";

Overwegende dat het decreet van 14 juli 1997 de verwerende partij alleen uitdrukkelijk verbiedt programma's uit te zenden die de genoemde eigenschappen vertonen; dat het decreet op zich niet verbiedt dat een

tekst wordt uitgezonden waarop artikel 7, § 1, niet van toepassing is; dat volgens dat artikel alleen de inhoud zelf van de tekst moet worden beschouwd, doch niet de uitlatingen die de steller ervan op een ander tijdstip zou hebben gedaan;

Overwegende evenwel dat de wet van 16 juli 1973 harerzijds voorschrijft dat alleen die personen bij het cultuurbeleid worden betrokken - in casu door toegang tot de radio in het kader van een verkiezingsspot -, die "de principes en de regels van de democratie aanvaarden en naleven";

Overwegende dat uit de gezamenlijke lezing van die beide bepalingen voortvloeit dat het de verwerende partij niet verboden is een onschuldig bericht uit te zenden afkomstig van personen die er voor het overige voor bekend staan de waarden genoemd in artikel 7 van het decreet van 14 juli 1997 niet te eerbiedigen, doch dat ze evenmin verplicht is ermee in te stemmen dat het wordt uitgezonden; dat de R.T.B.F. op grond van artikel 11 van het reglement van 26 april 1999 aldus geldig heeft kunnen beslissen de verkiezingsspot van een partij die de democratische beginselen en regels niet aanvaardt of naleeft, niet uit te zenden; dat het onderscheid, dat in het middel als een discriminatie wordt bestempeld, een rechtsgrond heeft; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoekster een derde middel ontleent aan de omstandigheid dat de R.T.B.F. niet bevoegd is om zich uit te spreken over het politiek programma van een partij of over de persoonlijkheid van haar leiders, doordat, eerste onderdeel, de R.T.B.F. zich het recht toeëigent het programma van een partij te beoordelen en af te wijzen, wat een door willekeur bepaalde discriminatie, gebaseerd op politieke

opvattingen, en machtsoverschrijding oplevert, terwijl het in een democratie aan de kiezer en hem alleen toekomt zich uit te spreken over het politiek programma van een partij, door zijn stem uit te brengen, met dien verstande dat de kiezer in alle vrijheid kennis moet kunnen nemen van de verschillende politieke programma's die hem worden voorgesteld, terwijl geen enkel bevoegd rechtscollege het programma van die partij beschouwd heeft als zijnde in strijd met de bestaande wetgeving of met internationale verdragen, en terwijl het die partij bovendien toegestaan is op te komen bij de verkiezingen, terwijl het eigen is aan een partijprogramma, inzonderheid van een partij in de oppositie, om onder meer wijzigingen in de bestaande wetgeving voor te stellen, en terwijl geen enkele wet of geen enkel decreet de R.T.B.F. of haar organen discretionaire bevoegdheid toekent om het politiek programma van de partijen te beoordelen en de R.T.B.F. alleen kan vaststellen dat objectieve criteria niet zijn nageleefd of, in zoverre haar statuten het toelaten, zich beroepen op beslissingen van bevoegde rechtscolleges of vaststellen dat de voorgestelde bijdrage of spot kennelijk in strijd is met de wet of met internationale verdragen, en doordat, tweede onderdeel, de R.T.B.F. van oordeel is dat ze zendtijd kan weigeren aan een partij indien zich onder de leiders ervan personen bevinden die veroordeeld zijn wegens racistische, xenofobe of revisionistische feiten of uitlatingen, terwijl geen enkele wettekst de R.T.B.F. machtigt een persoon zendtijd te ontzeggen om de enkele reden dat deze veroordeeld is, of meer nog, dat hij banden zou hebben met een veroordeelde, ongeacht het motief van de veroordeling; dat verzoekster erop wijst dat geen enkele leider van het F.N.B. veroordeeld is wegens racistische, xenofobe of revisionistische feiten of uitlatingen, doch dat het niet aan de R.T.B.F. staat zulks na te gaan; dat ze eraan toevoegt dat indien de R.T.B.F. van oordeel was

iedere veroordeelde zendtijd te moeten weigeren, ze haar mogelijkheden tot informatieverstrekking aanzienlijk zou beperken en zou tekortschieten in haar wettelijke opdracht, en dat indien ze bovendien al diegenen van de ether zou weren die banden hebben met veroordeelden, ze onder meer de meeste advocaten zou moeten weren, en ook de vertegenwoordigers van de socialistische partij, wat - zo geeft ze zelf toe - belachelijk zou zijn, en dat indien ze van oordeel is dat personen van de ether geweerd dienen te worden op grond van het criterium dat ze veroordeeld zijn wegens racisme, xenofobie of revisionisme, ze zich enerzijds schuldig zou maken aan machtsoverschrijding, en anderzijds aan onwettige discriminatie;

Overwegende, wat het eerste onderdeel betreft, dat uit het onderzoek van het tweede middel blijkt dat de verwerende partij gerechtigd was het uitzenden van een op zich onschuldige verkiezingsspot te weigeren indien die uitging van personen die er overigens voor bekend staan de waarden genoemd in artikel 7 van het decreet van 14 juli 1997 niet in acht te nemen; dat die bevoegdheid, die eigen is aan de taak van openbare dienst waarmee ze belast is, losstaat van de taak die de kiezer vervult wanneer hij voor de ene of de andere partij stemt; dat een groepering die wenst deel te nemen aan uitzendingen in het kader van de verkiezingen, niet zelf, noch haar leden of publicaties door een rechtscollege hoeven te zijn veroordeeld om door de verwerende partij ervan te worden uitgesloten; dat de verwerende partij in tegenstelling tot wat in het middel wordt aangevoerd discretionaire bevoegdheid bezit om te oordelen of een partij die vraagt te mogen deelnemen aan in het kader van de verkiezingen door de verwerende partij georganiseerde uitzendingen, de democratische beginselen en regels aanvaardt en naleeft; dat het aan de Raad van State toekomt om na te gaan of

de verwerende partij zich in de uitoefening van die bevoegdheid baseert op juiste, relevante en aanvaardbare motieven en of deze geen kennelijke beoordelingsfout begaat;

Overwegende dat de verwerende partij zich in casu gebaseerd heeft op verscheidene punten in het programma van de partij waarvan verzoekster de voorzitter is, op vlugschriften verspreid door die partij, op documenten op haar weblocatie en op de inhoud van het tijdschrift "Le Bastion", waarvan verzoekster de verantwoordelijke uitgever is; dat ze, zonder een kennelijke beoordelingsfout te begaan, uit die onderscheiden documenten heeft kunnen afleiden dat verzoeksters partij de democratische beginselen en regels niet aanvaardt of niet naleeft; dat de aldus gedane beoordeling overigens niet wordt betwist in het beroep; dat het eerste onderdeel van het middel niet ernstig is;

Overwegende, wat het tweede onderdeel betreft, dat de verwerende partij met het oog op het uitoefenen van de controle op het democratisch gehalte van de partijen die om zendtijd verzoeken, met welke controle ze zichzelf belast heeft, gerechtigd is de identiteit na te gaan van de leidende figuren van die partijen; dat de aanwezigheid, onder die leiders, van personen die bepaalde veroordelingen hebben opgelopen redelijkerwijs kan worden beschouwd als één van de aanwijzingen op basis waarvan kan worden geoordeeld of een partij de democratische beginselen en regels aanvaardt en naleeft; dat het tweede onderdeel van het middel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoekster een vierde middel ontleent aan machtsoverschrijding, in zoverre om de toegang tot politieke uitzendingen op de radio te

motiveren criteria worden vastgelegd die niet ter zake doen of die het recht op de persoonlijke levenssfeer schenden, doordat, eerste onderdeel, de R.T.B.F. eist dat de statuten van de vzw "Front Nouveau de Belgique" worden overgezonden, terwijl het de politieke partij "Front Nouveau de Belgique", een feitelijke vereniging, zoals alle overige partijen, doch niet de vzw met dezelfde naam is die om zendtijd verzoekt, zodat de eis van de R.T.B.F. irrelevant is, en doordat, tweede onderdeel, de R.T.B.F. eist dat de lijst met de leiders van de partij "Front Nouveau de Belgique" wordt bezorgd, terwijl sommige van die leiders geen kandidaat zijn bij de verkiezingen en niet wensen bekend te zijn bij de publieke opinie, en terwijl zulk een eis in strijd is met het recht op de persoonlijke levenssfeer van diegenen die niet wensen bekend te zijn buiten de partij;

Overwegende dat het middel algemeen beschouwd een motief in de bestreden handeling laakt dat van gering belang is, en derhalve overtollig; dat omtrent het eerste onderdeel overigens dient te worden opgemerkt dat de statuten van een vereniging, ofschoon ze onderscheiden is van de partij, maar dermate ermee verbonden is dat ze dezelfde naam draagt, net als de lijst met de leiders van de partij een aanwijzing kan vormen om te oordelen of die partij de democratische beginselen en regels aanvaardt en naleeft; dat wat het tweede onderdeel betreft niet redelijkerwijs kan worden betoogd dat het aangesloten zijn bij een politieke partij, en meer nog het uitoefenen van leidinggevende functies in die partij, een onderdeel van de persoonlijke levenssfeer zou zijn waaraan derhalve geen ruchtbaarheid mag worden gegeven; dat de rol van partijen in een democratisch bestel er immers in bestaat de loop van het openbaar leven te proberen om te buigen naar hun opvattingen; dat het in tegenstelling tot een

privé-activiteit in hoofdzaak om een uiting van het maatschappelijk leven van de betrokkenen gaat, een maatschappelijk leven waarvan ze zich naar eigen keuze kunnen onthouden, maar ten aanzien waarvan ze, indien ze eraan toegeven, geen recht op geheimhouding van de persoonlijke levenssfeer kunnen opeisen; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoekster een vijfde middel ontleent aan de omstandigheid dat de motivering niet relevant is of aan ontstentenis van motivering, aan discriminatie tussen de partijen vertegenwoordigd in de raad van bestuur van de R.T.B.F. en de overige partijen of kandidaten, doordat, eerste onderdeel, de R.T.B.F. zich onder meer baseert op het feit dat "de gewestelijke en federale lijsten pas op 17 en 22 mei officieel worden afgesloten, (...) zowel op de radio als op TV" om te rechtvaardigen dat ze alleen kandidaten tot de debatten toelaat waarvan de partij tegelijkertijd in de Kamer, de Senaat, het Parlement van de Franse Gemeenschap en het Europese Parlement vertegenwoordigd is, terwijl een zodanige motivering geenszins relevant is of in ieder geval niet duidelijk blijkt, doordat, tweede onderdeel, het streven naar duidelijkheid van de debatten en het voorkomen van de versnippering ervan, zoals door de R.T.B.F. wordt aangevoerd, een vage motivering is die klaarblijkelijk beoogt het politieke debat te beperken, terwijl het in het licht van de op het spel staande belangen, onder meer het behoud van een gezonde democratie, integendeel nodig is dat een zo ruim mogelijke waaier aan opvattingen wordt geboden, zodat de burger, van wie vaak wordt beweerd dat hij teleurgesteld is in de politiek, een breed opgezette uitwisseling van ideeën en echte alternatieven worden geboden, terwijl een bijzonder relevante, gedetailleerde en accurate motivering noodzakelijk is, gelet op de beginselen en belangen die aan de orde zijn, en terwijl de R.T.B.F. de

toegang tot de uitzendingen had kunnen beperken uitgaande van een objectief criterium omschreven in de wet van 18 december 1998 op de gelijktijdige verkiezingen, te weten het verkrijgen van een nationaal nummer (toegekend aan de partijen die in Europa of in de Senaat opkomen, wat onderstelt dat ten minste 5.000 handtekeningen van voordragende kiezers worden verzameld), en doordat, derde onderdeel, het door de R.T.B.F. aangenomen "objectieve criterium" van vertegenwoordiging in alle assemblees betrekking heeft op een voorbije situatie, ertoe strekt verkregen rechten te bevoordelen of een bestaande situatie te bestendigen door het afremmen van het ontstaan van alternatieve politieke groeperingen, wat nochtans één van de pijlers van de democratie is, terwijl ieder ander criterium dat van de toekomst uitgaat, van een toekomstig electoraat, dat kan worden vermoed uit het feit dat men erin geslaagd is verkiezingslijsten op verschillende machtsniveaus en in een groot aantal kiesdistricten in te dienen, maar vooral dat een groot aantal handtekeningen van voordragende kiezers is kunnen worden verzameld, relevanter en meer in overeenstemming met de democratische beginselen zou zijn;

Overwegende dat in het middel motiveringen worden gelaakt die in de bestreden handeling niet zijn aangevoerd; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat niet voldaan is aan één van de vereisten gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten, die vervuld moeten zijn opdat de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kan bevelen; dat de vordering tot schorsing niet kan worden aangenomen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing op straffe van een dwangsom met toepassing van de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid wordt afgewezen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van verzoekster.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op negen juni 1900 negenennegentig door :

de Hr. LEROY,	staatsraad, wnd. voorzitter,
Mevr. MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De wnd. Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. LEROY.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.